

POSTANOWIENIE

30 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Łodko

na posiedzeniu niejawnym 30 września 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa G.Z.

przeciwko A.Z.

o ustanowienie przez sąd rozdzielnosci majątkowej,

na skutek wystąpienia przez Sąd Rejonowy w Zielonej Górze

postanowieniem z 5 września 2024 r., III RC 354/24,

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,

**odmawia przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi
równorzędnemu.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Zielonej Górze na podstawie art. 44¹ § 2 k.p.c. wystąpił do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości, w szczególności względem na społeczne postrzeganie tego sądu jako organu bezstronnego. W uzasadnieniu wskazał, że pozwana jest siostrą sędzi X.Y., orzekającej w sądzie właściwym do rozpoznania sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z brzmieniem art. 48¹ k.p.c., w przypadku wyłączenia sędziego na podstawie art. 48 § 1 pkt 1-4 k.p.c., sąd właściwy do rozpoznania sprawy występuje

do sądu nad nim przełożonego o wyznaczenie innego sądu do jej rozpoznania, a sąd nad nim przełożony wyznacza inny równorzędny sąd. Wyłączenie sędziego od rozpoznania sprawy z mocy samej ustawy i związany z nim status *iudex inhabilis* jest niezależny także od tego, czy został on wylosowany do jej rozpoznania, a tym bardziej czy zostało wydane postanowienie stwierdzające istnienie przyczyny wyłączenia *ex lege* (zob. postanowienie SN z 2 grudnia 2021 r., III CO 91/21).

Sędzia jest wyłączony z mocy ustawy także w sprawach toczących się z udziałem jego krewnych lub powinowatych w linii prostej, krewnych bocznych aż do czwartego stopnia i powinowatych do drugiego stopnia (art. 48 § 1 pkt 2 k.p.c.). Pokrewieństwo definiują przepisy Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (art. 61⁷ k.r.o.). Sędzia jest więc wyłączony z mocy ustawy w sprawach swojego rodzeństwa naturalnego, jak i przyrodniego, a także rodzeństwa ciotecznego lub stryjecznego. Podstawę wystąpienia Sąd pierwszej instancji uzasadnił pokrewieństwem pozwanej z sędzią tego Sądu. Sędzia ta jest zatem wyłączona z mocy ustawy w tej sprawie.

W każdym przypadku, gdy w sądzie właściwym orzeka sędzia wyłączony z mocy ustawy (art. 48 § 1 pkt 1-4 k.p.c.) aktualizuje się obowiązek wyznaczenia innego sądu równorzędnego do rozpoznania sprawy z udziałem tego sędziego na podstawie art. 48¹ k.p.c. W takim wypadku wystąpienie należy skierować do sądu przełożonego nad sądem występującym. Adresatem tego przepisu jest więc sąd właściwy do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji i sąd nad nim bezpośrednio przełożony, którym w przedmiotowej sprawie nie jest Sąd Najwyższy.

Wystąpienie Sądu Rejonowego w Zielonej Górze nie podlega zatem rozpoznaniu na podstawie art. 44¹ k.p.c., albowiem zastosowanie ma art. 48¹ k.p.c.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

(M.M.)

[ms]

